

Cinc claus de la vaga catalana d'educació i sanitat

PABLO CASTILLA :: 24/01/2023

Aquest dimecres i dijous el sector sanitari i educatiu està cridat a la vaga.

Presentem cinc claus per entendre quina és la situació d'aquests sectors, així com la responsabilitat política. Infr finançament, privatització, segregació de classe en l'educació, reducció de places universitàries en l'àmbit de la salut i condicions laborals precàries són els trets característics del model educatiu i sanitari a Catalunya.

Aquest dimecres i dijous el sector sanitari i educatiu està cridat a la vaga. Dues jornades en les que l'alumnat s'hi sumarà en solidaritat amb el professorat i les treballadores de la salut. Sota el lema "sense sanitat estem morts i sense educació no hi ha futur" denuncien el desmantellament dels serveis públics des de fa anys. A continuació, fem un recull de les principals dades que expliquen la situació a Catalunya.

Infr finançament

Pel que fa la Sanitat, l'augment del pressupost de la Generalitat en un 26% des de 2008 contrasta amb l'increment de només el 18% en matèria de Salut. Alhora, el percentatge que representa la partida destinada a aquest sector respecte el pressupost total s'ha reduït un 1,5%, passant del 27% al 25,5%. Ara, l'augment de 1.000 milions que promet Balcells queda lluny dels 1.500 milions que els metges consideren mínims per sostenir el sistema.

En el cas de l'ensenyament, apunta en la mateixa direcció. Les dades de 2019 mostren que la despesa educativa representava un 3,7% del PIB català i, d'acord amb l'informe proporcionat per CCOO, actualment la xifra és de 3,82%. Sigui com sigui, se situa molt per sota del 6% que estableix la Llei d'Educació de Catalunya (LEC) i que reclamen el sindicats des de fa anys.

Malgrat que les competències d'aquests àmbits estan sota el control de les CCAA, el govern del PSOE i Unidas Podemos sembla compartir la mateixa filosofia amb un agreujant no menor. L'augment del 26% de la despesa militar en els Pressupostos Generals recentment aprovats contrasta amb l'increment del 7,5% i 6,6% en Sanitat i Educació, els quals són en realitat un congelació i reducció si tenim en compte l'impacte de la inflació.

Així, es manté la degradació dels serveis públics i, a més, es reforça enormement l'imperialisme espanyol per barrar el pas a immigrants que fugen de la misèria alhora que se segueix actuant com a braç armat de l'IBEX 35.

Privatització

Catalunya és campiona estatal de subvencionar el negoci de la sanitat privada. Els concerts sanitaris van rebre el 24,2% del pressupost de Salut l'any 2020 segons les dades del Análisis de la Sanidad Privada Española elaborat per la Alianza de la Sanidad Privada Española (ASPE). Perquè ens fem una idea de quant suposa de manera comparada, això significa que

és la primera de tot l'Estat i supera a la Comunitat Autònoma de Madrid (8,9%). El grau de privatització és tan elevat que el 70% dels hospitals són privats igual que el 57% dels llits.

Però el model educatiu no es queda enrere tampoc. Mentre que els centres concertats representen el 32% dels centres en el nostre territori, s'enduen el 43% de la partida pressupostària d'ensenyament segons afirma la CGT. I, si mirem qui se'n beneficia, la resposta és encara més indignant: fundacions, societats mercantils i l'Església. Precisament, les congregacions religioses i ordres catòliques representaven més del 33% d'aquest tipus de centres en el curs 2019-2020 segons l'informe de la Fundació Bofill.

Segregació de classe

El negoci de la concertada i l'Església es manté a costa de degradar la xarxa d'escoles públiques a les quals assisteixen els fills i filles de la classe treballadora. Cal tenir en compte que 2 de cada 3 nens i nenes que travessen dificultats socioeconòmiques estudien a la pública. A més, el 61,3% de la xarxa pública la constitueixen centres de complexitat mitjana-alta, alta o molt alta en contrast amb el 25,4% que representen en la concertada. D'aquesta manera, la manca de recursos contribueix a aprofundir la segregació i empitjorar la qualitat de l'ensenyament.

Falta de places universitàries de l'àmbit de la salut

Mentre els treballadors i treballadores de la sanitat es queixen des de fa anys que falta personal, les universitats van reduir l'oferta de places durant la crisi. 4.500 joves opten a entrar a un primer curs d'Infermeria on només tenen cabuda 2.745. Medicina se situa en la mateixa línia: 1.200 places per a 4.000 estudiants que sol·liciten l'accés. La nota de tall és la versió de la llei de l'oferta i la demanda que regeix el sistema universitari. No és el que jovent no vulgui dedicar-se a les Ciències de la Salut, sinó que li barren el pas.

Condicional laborals precàries

La falta de professionals fa que el sistema de salut estigui saturat, creant llargues llistes d'espera i un ritme de treball embogit. Des del Sindicat de Metges de Catalunya expliquen com realitzen 70 consultes al dia. Tampoc els permeten respectar el descans setmanal ininterromput de 36 hores ni les 12 hores entre jornada i jornada. A més, els salaris estan entre els més baixos d'Europa i la temporalitat és elevadíssima, situant-se entre el 30% i el 40% a mitjans de 2022.

En el cas dels docents, la diferència entre l'augment dels preus i els sous ronda els 20 punts. Les promeses de contractació de professorat es queden en promeses mentre la càrrega de treball amb ràtios desmesurades creix. Alhora, la taxa d'interinatge del personal docent es troba entre les més altes de tot l'Estat.

Retallades, privatitzacions i precarietat: el model de serveis públics

La negociació dels pressupostos entre ERC, Comuns i PSC promet deixar intacte el llegat històric compartit pels diferents governs de la Generalitat. Des de Pujol fins el Tripartit passant per les diverses coalicions amb Junts han mantingut el negoci dels consorcis

sanitaris i la xarxa educativa concertada a Catalunya.

Aragonès, Albiach i Illa continuaran fent sonar l'alarma de la tornada dels neoconvergens o la dreta espanyolista liberal mentre segueixen regalant milions a les escoles de l'Església, sent símbol de gestió público-privada en la Sanitat i destrossant l'educació i la sanitat pública. Perquè això sí que és progressista, gens de dretes i aturarà l'avanç de PP i Vox (ironia modo on). No ens la colen: el 25 i 26 de gener docents, sanitàries i estudiants anem a la vaga.

<https://esquerradiari.cat/Cinc-claus-de-la-vaga-catalana-d-educacio-i-sanitat-129995>

<https://ppcc.lahaine.org/cinc-claus-de-la-vaga>